

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-289

28.3.2022

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Naturskade på fritidsbolig under egenandel – vanninntrenging rundt pipe – plutselig?

Sikrede krevde erstatning for skader på sin fritidsbolig under bygningsforsikringen. Selskapets takstmann og sikrede gjennomgikk skadene på fritidsboligen sammen. Ved befaringen ble det avdekket lekkasje fra taket og skader på et avløpsrør og en støttemur. Ifølge taksten skyldtes skadene på avløpsrøret og støttemuren sannsynligvis stormflo. Selskapet viste til at forsikringen dekket naturskade ved stormflo, men at skadene på avløpsrøret og støttemuren ikke oversteg egenandelen. Selskapet avviste ansvar for lekkasjen ved pipen med den begrunnelse at forsikringen ikke dekket vanninntrenging på annen måte enn via terrenget, grunnen eller avløpssystemet. Sikrede gjorde gjeldende at taksten for utbedringen av naturskaden var for lav og viste bl.a. til utgiftene til reise og hotellopphold i forbindelse med befaringen. Selskapet opprettholdt avslaget og anførte at det ikke var dokumentert at utbedringskostnadene oversteg egenandelen. Videre anførte selskapet at utgifter i forbindelse med kjøring og møter med takstmannen uansett ikke kunne anses som del av reparasjonen. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert at skadene på avløpsrøret og støttemuren oversteg egenandelen. Nemnda kom videre til at lekkasjen fra taket ikke var dekningsmessig da den ikke var oppstått plutselig.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skader på sikredes fritidsbolig.

Sikredes forsikringsvilkår har følgende vilkår:

B.4.3 Naturulykke

(...)

Forsikringen gjelder for skade ved:

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke, jf. lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989 nr 70, ved:

(...)

- Stormflo

(...)

B.4.8 Plutselig vanninntrengning fra terreng inn i bygning

Forsikringen gjelder for skade ved:

– Vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunnen eller gjennom avløpssystemet i slik mengde at det blir frittstående, synlig vann på gulvet. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående.

(...)

B.4.11 Annen skade som inntreffer plutselig

Forsikringen gjelder også for:

1. Annen skade

– Enn nevnt i punktene B.4.1–B.4.10 som inntreffer plutselig.

Forsikringen dekker ikke:

(...)

- Ved vann, snø, sand som trenger inn utenfra, med mindre dette er en følge av en bygningsskade som er erstatningsmessig etter punkt B.4.8.

Sikrede meldte om skader på sin fritidsbolig til selskapet. Selskapet hyret takstmann for å vurdere skadene. Sikrede og takstmannen gjennomgikk skadene på fritidsboligen 9.11.20. Da fritidsboligen befant seg langt unna sikredes egen bopel, pådro sikrede seg utgifter ved befaringen. For å komme frem til fritidsboligen måtte sikrede kjøre seks timer bil og en time båt sammen med takstmannen. På grunn av den lange reiseveien, og at hytta var vinterstengt, måtte sikrede ta inn på hotell før han dagen etter kjørte hjem.

Takstmannen opprettet en skaderapport hvor angitt skadedato var 1.1.20. Ifølge skaderapporten ble det avdekket to separate skader på eiendommen. Videre fremgikk følgende av rapporten:

På yttersiden har forsikringstaker oppdaget skader på deler av et avløpsrør av betong. Røret er støpt mot grunnfjellet og fungerer som avløp for gråvann fra kjøkkenet rett ut i sjøen. Røret er fra 1970, og har ligget eksponert for klimaet siden byggeår. Røret har brukket i 2 skjøter, totalt ca. 1,5 meter. Årsak til rørbruddet kan sannsynligvis settes i sammenheng med stormfloer som oppsto i området i januar og februar i 2020. Grov sjø kombinert med bølger kan har forårsaket skaden. Det er også raste ned ca 2 meter med 0,5 meter høy murt natursteinsmur. Også her kan det sansynligvis være sammenheng med stormflo og grove bølger. Det er vurdert at det er årsakssammenheng mellom svak og svekket konstruksjon i form av naturlig elde og slitasje og at skadene skjedde.

På innsiden av himlingen i fritidsboligen er det lekkasje rundt beslag til pipen på yttertaket. Dette fører til at ved nedbør og østlig vind kan drive inn vann i konstruksjonen.

(...)

Det anbefales at yttertaket på fritidsboligen utskiftes. Dette er nå omlag 50 år gammelt og bærer preg av elde og slitasje. Det bør utbedres utvendig før innvendige følgeskader utbedres.

Den 18.3.21 viste selskapet til at saken ifølge skaderapporten var todelt. Skaden på avløpsrør og støttemuren skyldtes naturskade, mens de innvendige vannskadene rundt pipen skyldtes vanninntrenging. Selskapet avslo dekning for utbedring av naturskaden ettersom skaden var estimert til egenandelen på kr 8 000. Videre viste selskapet til at vanninntrenging på annen måte enn via terrenget, grunnen eller avløpssystemet var unntatt dekning.

Sikrede anførte at taksten på kr 8 000 var for lav da materiale og sement måtte kjøres til fritidsboligen med båt. Sikrede fremhevet også at det var rimelig med en kilometergodtgjørelse for reiseveien, bruk av egen båt og behovet for overnatting på hotell ved besiktigelsen av fritidsboligen.

Selskapet opprettholdt avgjørelsen 18.5.21. Selskapet etterspurte evt. dokumentasjon som viste at utbedringskostnadene oversteg egenandelen. Selskapet stilte spørsmål ved når sikrede oppdaget skadene første gang, og om han kjente til svak konstruksjon ved støttemuren eller avløpsrøret. Videre stilte selskapet spørsmål ved om sikrede selv hadde bygget støttemuren og avløpsrøret.

Sikrede opplyste om at skadene først ble oppdaget i juni 2020. Videre informerte sikrede om at avløpsrenna ble støpt av hans far i 1969, og at sikrede selv oppførte støttemuren i 1984/1985. Sikrede ba om dekning for 14 timers arbeid med utbedringen av avløpsrør og mur, samt

seks pakker med B20 betong. Arbeidet med taket mente sikrede burde utføres av fagfolk. Sikrede ba også om dekning for utgiftene han pådro seg ved befaringen med takstmannen.

Den 21.10.21 ga selskapet sitt endelige avslag i saken. Selskapet viste til at det ikke hadde mottatt dokumentasjon på at utbedringskostnadene oversteg egenandelen på kr 8 000. Utgifter til kjøring og møte med takstmann kunne ikke anses som en del av reparasjonen. Selskapet anførte at det utette taket ikke hadde sammenheng med naturskaden og derfor ikke var dekningsmessig.

Sikrede anfører at det utette taket må ses i sammenheng med stormfloen. I det minste mener sikrede å ha krav på godtgjørelse for befaringen. Dersom sikrede hadde visst at dette ikke skulle dekkes, hadde han bedt takstmannen ta seg ut på egenhånd eller ventet til våren. Sikrede viser til at han har brukt 20 timer, inklusive reisevei, for å utbedre vannrennen. Material- og bensinutgiftene er anslått til kr 300. På grunn av en skade i skulderen har ikke sikrede hatt anledning til å utbedre steinmuren, men arbeidet med dette er anslått til 30 timer og kr 600 til bensin og materialer.

Selskapet anfører at utgiftene til oppmøtet med takstmann er utgifter sikrede må påregne som huseier. Videre viser selskapet til at sikrede ikke har dokumentert utgifter som overstiger egenandelen. Selskapet fastholder at følgeskadene ved det utette taket ikke kan relateres til stormen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på erstatning for skade på utvendig avløpsrør og støttemur og innvendig vannlekkasje.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Utvendig skade på avløpsrør og støttemur

Avtalens pkt. B.4.3 angir dekning ved naturulykke. Denne lyder:

Forsikringen gjelder for skade ved:

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke, jf. lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989 nr 70, ved:

(...)

Stormflo

I henhold til takstrapporten skyldes skadene på avløpsrøret og støttemuren stormflo i januar/februar 2020. Selskapet har ikke motsatt seg at skaden på avløpsrøret og støttemuren i er omfattet av forsikringen. Sekretariatet er derfor av den oppfatning at disse skadene er dekningsmessige under forsikringen.

Forsikringsbeviset fastsetter egenandelen gjeldende for hvert forsikringstilfellet. Her fremgår det at egenandelen ved naturskade er kr 8 000. Dette betyr at ditt tap må overstige egenandelen, dersom du skal ha krav på erstatning fra selskapet. Det følger av fast nemndspraksis at det er sikrede, altså du, som har bevisbyrden for at det foreligger et økonomisk tap som kan kreves dekket av selskapet. Dette er i tråd med alminnelige bevisbyrdereregler. Se f.eks. nemndas avgjørelse med referanse FinKN 2016-485, hvor nemnda uttalte:

Sikrede har bevisbyrden for det tap han har lidt (...)

Nemnda har fastholdt dette utgangspunktet også i senere avgjørelser, se bl.a. FinKN 2020-323 og 2020-152. Det vises også til FinKN 2017-622 hvor nemnda uttalte følgende om sikredes bevisbyrde knyttet til dokumentasjon av skaden:

Hvis sikrede skal ha ytterligere dekning må det fremlegges en takst som dokumenterer at det innhentede takstbeløpet er feil, jf. FinKN 2017-363. En slik takst foreligger ikke.

I denne saken har du fremlagt et estimat over timer og utgifter til materialer og bensin. I henhold til den overnevnte praksisen fra nemnda er dette ikke tilstrekkelig til å dokumentere et økonomisk tap større enn

egenandelen. I innsendt takstrappport fremgår det ikke noe prisestimat for utbedring av skaden på avløpsrøret og støttemuren. Slik vi forstår saken har imidlertid takstmannen rapportert til selskapet at arbeidet for disse skadene ikke vil overstige egenandelen. Da du ikke har fremlagt takst eller annen dokumentasjon fra fagmann på hva det vil koste å utbedre skaden på avløpsrøret og støttemuren, kan du ikke få medhold i ditt krav om erstatning.

Innvendige vannskader og utbedring av utett tak

Avtalens pkt. B.4.8 dekker vanninntrenging:

Forsikringen gjelder for skade ved:

Vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunnen eller gjennom avløpssystemet i slik mengde at det blir frittstående, synlig vann på gulvet. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående.

Avtalens pkt. B.4.11 dekker også annen skade:

1. Annen skade

Enn nevnt i punktene B.4.1-B.4.10 som inntreffer plutselig.

Forsikringen dekker ikke

(...)

Ved vann, snø, sand som trenger inn utenfra, med mindre dette er en følge av en bygningsskade som er erstatningsmessig etter punkt B.4.8.

I henhold til ordlyden i pkt. B.4.8 og B.4.11 dekkes "plutselig" skade. Finansklagenemnda har tidligere tatt stilling til hva som ligger i "plutselig". I FinKN 2020-378 uttalte nemnda at:

Formuleringen "plutselig" betyr at skaden må inntreffe raskt i motsetning til skader som utvikler seg over tid, men sier ikke hvor lang tid som kan godtas. I praksis har nemnda akseptert en skadeutvikling over noen timer, men ikke skadeutvikling over ett døgn. Sikrede har bevisbyrden for at skaden har inntruffet plutselig.

I takstrappporten på s. 2 under "skadeårsak" fremgår det at:

På innsiden av himlingen i fritidsboligen er det lekkasje rundt beslag til pipen på yttertaket. Dette fører til at ved nedbør og østlig vind kan drive inn vann i konstruksjonen.

Videre skriver takstmann under "forslag til tiltak" at:

Det anbefales at yttertaket på fritidsboligen utskiftes. Dette er nå omlag 50 år gammelt og bærer preg av elde og slitasje. Det bør utbedres utvendig før innvendige følgeskader utbedres.

Slik sekretariatet forstår saken skyldes de innvendige vannskadene alminnelig slit og elde på taket. Vi er av den oppfatning at både de innvendige vannskadene og det utette taket har utviklet seg over tid. Følgelig er det ikke dokumentert en skadeutvikling under ett døgn, og det foreligger ikke en "plutselig" skade. Du kan derfor ikke få medhold i dekning etter avtalens pkt. B.4.8 eller B.4.11.

I klagen har du anført at det utette taket og de innvendige vannskadene også kan relateres til stormfloen. Som tidligere nevnt er det du som må dokumentere at skadene skyldes en hendelse som dekkes av forsikringen. Det er ikke fremlagt takstrappport eller annen dokumentasjon fra fagperson som underbygger din påstand. Du kan derfor ikke få medhold i ditt krav på erstatning.

Dekning av egne reisekostnader

I klagen har du anført at selskapet minimum må dekke dine utgifter til reise og overnatting, i forbindelse med befarings av hytten med takstmann. Ditt krav på erstatning beror på forsikringsavtalen med selskapet. Utgifter til reise og overnatting i forbindelse med møte med takstmann er ikke dekningsmessige etter avtalen. Sekretariatet bemerker også at du ikke har dokumentert at disse utgiftene overstiger egenandelen på kr 8 000. Vi kan derfor ikke gi deg medhold i ditt krav.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).